

TENDENCE K MEZIOBOROVÉ SPOLUPRÁCI NA ZUŠ. DVOU OBOROVÉ A VÍCE OBOROVÉ PROJEKTY. (téma č. 5)

Charakteristika základního uměleckého vzdělávání

- Základní umělecké školy tradičně nabízejí: **hudební obor, literárně-dramatický obor, taneční, výtvarný obor**
- „Základní umělecké vzdělávání má podobu dlouhodobého, systematického a komplexního studia, jelikož kvalita je zajišťována prostřednictvím vlastního hodnocení školy a externí evaluace. Základní umělecké vzdělávání rozvíjí a kultivuje nadání širokého okruhu zájemců, kteří prokážou umělecky mimořádně nadaných jedinců.“ (dokument RVP, s. 11)
- Klíčové kompetence v základním uměleckém vzdělávání: **Kompetence k umělecké komunikaci, Kompetence osobnostně sociální, Kompetence kulturní**

Multimediální tvorba – představuje samostatný segment. Je chápána jako prostředek, nástroj umělecké tvorby, který je možné využívat v různých uměleckých oborech, jednak jako výsledek uměleckého procesu – hotový tvar uměleckého vyjádření.

- Výsledkem multimediální tvorby v ZUV pak je vytvoření multimediálního produktu. Multimediální tvorba je jednou z možných platforem pro integraci uměleckých oborů v základním uměleckém vzdělávání.

Tendence k mezioborové spolupráci

- Mezi nejčastější formy mezioborové spolupráce na Základních uměleckých školách patří společně realizované akce prezentující výsledky žáků. Přehledky zahrnující koncerty, taneční představení a výstavy. Významným prvkem jsou i projekty, které mají podobu jak dlouhodobého (např.:roční), tak krátkodobého charakteru (např.: soustředění, dílny apod.)

Projekty

„Nejcennějším přínosem projektové výuky je změna myšlení, která přivádí účastníky výtvarného procesu k mnohostrannému pojmání světa.“ (Roeslerová, 1997, s. 33)

- Projekty jsou zajímavým zpestřením výuky. Náročné je zejména plánování projektu, kdy je třeba vše důkladně promyslet a naplánovat. Počítat i s možným vývojem. Neméně důležitá je i reflexe a prezentace výsledků projektu.

„Při dosud stále nedostatečném důrazu našeho školství na rozvíjení tvořivosti a malém prostoru poskytovaném obohacování mezioborových vztahů je propojování vizuálních a slovesných postupů v kreativních kurzech jednou z konkrétních ignorujících cest. V souvislosti s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, který rovněž velmi posiluje mezipředmětovou kompetenci, je zřejmé, že si klademe otázky nanejvýš aktuální nejen pro výtvarný i literární obor, ale pro školní vzdělávání jako celek.“ (Fišer, 2001, s. 11 IN Babyrádová, 2005, s. 44)

PŘÍKLADY VÍCE OBOROVÝCH PROJEKTŮ:

- obory: Výtvarná výchova + Výuka cizího jazyka (francouzský a anglický jazyk)

Aspekty zapojení výtvarné tvorby do výuky cizího jazyka (Fakultní grand MUNI/041/032/2009) Hana

Babyrádová) – projekt, který zkoumá možnosti a limity uplatnění výtvarné tvorby při výuce cizího jazyka.

Příklady prvků projektu: *Výtvarné vyjádření aktivních sloves, Koláž charakterizující francouzský region a jeho kuchyni, Tvorba inspirovaná poslechem slamu, Tvorba inspirovaná poezií, Výtvarné zpracování slov, Tvorba inspirovaná poslechem poezie v angličtině*

- obory: Výtvarný obor + Literárně dramatický obor

Slovo a tvar (Kvalitativní výzkum vztahu jazyka a slova k námětu ve výtvarně-pedagogických projektech grand Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity)

Emotvar – Výtvarné ztvárnění silného emotivního zážitku doprovázené textovým výkladem.

Dialogotvar – Symbolické ztvárnění dialogu prostřednictvím kresby černou tuší ve dvojici.

Dramatvar – Dramatizace cizojazyčného zvukového materiálu.

Chuťotvar – Symbolické ztvárnění francouzských slov pro vyjádření chuťových vjemů.

Jazykotvar – Ztvárnění charakteru určitého jazyka kolektivní malbou.

Sloganotvar – Ztvárnění cizojazyčného sloganu či věty prostřednictvím malby, kresby či kombinované techniky.

Slovotvar – Výtvarné ztvárnění francouzských slov.

- obory: Výtvarný obor + Hudební obor + Literárně-dramatický obor

Viditelná neviditelnost (motivováno pozváním na vystoupení v programu mezinárodním hudebního festivalu Expozice nové hudby; areál Vaňkovky Brno, 2001; vedli Michal Košut, Lenka Švandová, Hana Babyrádová)

- Základem výtvarného ztvárnění se stal hudební podnět. Smyslem dílny bylo zviditelnit prostřednictvím symbolu v obraze, hudbě a tanci určitou magii, která je všude kolem nás.

- Pro děti od 4 do 15 let, studenty SŠ a VŠ (asi 30 účastníků – práce ve skupinách) – záznam hudby, čtení výtvarných a hudebních motivů

- obory: Výtvarný obor + Hudební obor + Literárně-dramatický obor

Sensorium Commune (projektová dílna, Bielefeld, Dánsko; 1999; vedla: Hana Babyrádová)

-Prvky: intermediální přesahy, spolupráce ve skupinách, probuzení smyslů, součástí byl i záznam fotografií a videem.

Probuzení smyslů skrze jejich společnou, kolektivní, aktivaci (sensus comunis) znamená pro mnohé z nás novou zkušenost. Základem realizace byl přesun do místa odlehlého od civilizace (pobřeží Severního moře v Dánsku).

Common Picture – Založeno na tvorbě haptických obrazů, malováno přímo venku na zemi a ve vodě přírodními pigmenty. Statické otisky (přírody a okolí na plátno)

Common musicum – Pokus aktivovat sluch, vytváření improvizovaných nástrojů a krátkých skladeb.

Common tastum – Aktivace smyslu chuti, ochutnávání potravin. Chuťové počitky zaznamenány do hliněných reliéfů. Výsledek „obrazárna chutí“.

Common audium – Orchester z improvizovaných nástrojů, při tvorbě hudebních nástrojů se vychází z osobnostních rysů. Výtvarně-hudební performance. Vokalizace obrazu, ozvučení pláten zpěvem, propojení i s dynamikou. – Den tance s obrazy – performance, pokus symbolizovat energii obrazů pohybem. Použití pláten k choreografii, hudební doprovod.

BABYRÁDOVÁ, Hana. *Výtvarná dílna*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2005, 289 s. ISBN 8072547054.

HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění: poslání, možnosti a podoby seznamování veřejnosti se soudobým výtvarným uměním prostřednictvím aktivizujících programů na výstavách*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 1998, 142 s., [12] s. obr. příloh. ISBN 8072040847.

ROESELVÁ, Věra. *Řady a projekty ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, c1997, 219 s. ISBN 8090226728.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ – Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy [online]. [cit. 16.3.2014]. Dostupné na: WWW: < <http://www.msmt.cz/file/31244/> >

PROJEKTY/ VÝZKUM – Katedra výtvarné výchovy, Pdf, MU [online]. [cit. 16.3.2014]. Dostupné na: WWW: < http://www.ped.muni.cz/warts/praxe/slovo_tvar/index.html >

PROJEKTY / VÝZKUM – Katedra výtvarné výchovy, Pdf, MU [online]. [cit. 16.3.2014]. Dostupné na: WWW: <http://www.ped.muni.cz/warts/praxe/web_praxe_2008/cd_ped_projekt/DATA/Rozcesti.html>

PROJEKTY / VÝZKUM – Katedra výtvarné výchovy, Pdf, MU [online]. [cit. 16.3.2014]. Dostupné na: WWW: <http://www.ped.muni.cz/warts/praxe/Decka_projekt_2010/index.html>